

gospodarske, obrtniške in narodne.

zhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošilja po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 13. avgusta 1879.

Obseg: Slovenski vinorejci, kako je? — Še enkrat oenolin, novo iznajdba vinorejcem. — Prijazna beseda vipavskim kmetovalcem. (Dalje.) Gospodarske skušnje. — Gospodarske novice. — Vraže starih in novih časov o številkah. — Jezikoslovne opazke. (Dalje.) — Književne novosti. — Mnogovrstne novice. — Dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Slovenski vinorejci, kako je?

Naj to vprašanje bolj določno stavimo tako-le: ali pošljejo vinorejci štajerski, kranjski in primorski kaj veliko in dobrega vina v razstavo na Dunaj?

„Novice“ so vinorejcem že davno objavile vabilo dunajskega vinorejskega kongresa o razstavi vinski, ki bode prihodnji mesec na Dunaji. Ker se v časnikih bere, da se je oglasilo že mnogo vinorejcev iz različnih dežel avstrijskih, smo radovedni, ali je tudi naših vinorejcev kaj med njimi, kajti zadnji čas, da napové dunajskemu razstavnemu odboru, kdor kaj pošlje v to razstavo, izteče že 15. dne t. m. (dan vélice šmarna).

Razstavni odbor je vse storil, da se vinorejcem polajša razstava: vse železnice peljejo vina po znižani vožnini in od prostora, kjer se vino in dr. razstavi, ne bode nič prostornine plačati.

Ne bodimo tedaj zadnji, vsaj imamo tudi dobra vina!

Se enkrat oenolin,
nova iznajdba vinorejcem.

Tudi v časniku kmet. družbe koroške beremo članek, ki s toplo besedo priporoča oenolin v poskušnjo vinorejcem, kateri želijo svoje vino popolnoma čisto in stanovitno narediti. Z oenolinom se dadó tudi srednja vina tako popraviti, da dobijo kupca tudi zunaj dežele. Uže po prvem vrenju, ko se je vino še le deloma sčistilo, se more v čist sod preliti ter v malo tednih kot dobro stanovitno vino v kupčijo postaviti.

S tem se pa noče ta nova iznajdba kot univerzalno sredstvo priporočati, katero bi vsako vino popolno predrugačilo, ampak trdi se le to, da oenolin vino okusno naredi s tem, da tiste snove odstrani, ki so bile do bremu okusu na poti in kar se ni dalo po družih sredstvih doseči.

Na kratko rečeno: oenolin vino naredi popolno čisto, stanovitno in za izvožnjo sposobno.

Oenolin je, kakor smo zadnjič v našem listu povedali, iznašel gosp. R. G. Bürstenbinder v Hamburgu; kaj je pa oenolin, to je še skrivnost. O njegovi vrednosti se bodo neki letos po vseh vinskih krajih z njim

skušnje delale, da se pokaže, ali je ta nova iznajdba zares tako neprecenljiva, kakor se jej hvala poje.

Nadjamo se, da se bodo tudi vsi slovenski vinorejci zanimali za oenolin in da ga bo posebno slapenska vinorejska šola na vse strani poskusila.

Grof Henrik Attems v Lechwaldu pri Gradcu, ki si hoče po vsi svoji moči za vpeljavo oenolina v Avstrijo prizadevati, pové vsacemu kaj več o oenolinu, kdor se na-nj obrne.

Prijazna beseda vipavskim kmetovalcem.

(Dalje.)

Sadjereja je dandanes za tiste vipavske kmetovalce, kateri jo gojijo, a ne manj tudi za take, kateri je ne gojijo — za te se vé da v negativnem smislu — resnično uže velevažen faktor postal. O tem se posebno potem prepričamo, ako tudi vipavsko vinorejo v poštev vzamemo, ter si njene dandanašnje razmere nekoliko bliže ogledamo.

To je sploh dobro znano, da si je vipavski kmetovalec nekdanj, to je, kakor pravimo „v dobrih starih časih“ ves za obleko, pohištvo, davke in kolikor toliko tudi za živež — posebno ako je turšica spodletela — potrební denar iz vinske letine naredil, kajti drugi príslužek, kakor za živino, osobito pa za sadje strženi, bil je le bolj izginljiv. Tako kakor nekdanj, bi imelo tudi danes biti, pa — ni. In zakaj ne? Zato ne, ker je prvič resnica, da so dobre vinske letine čedalje bolj redke, — drugič zato ne, ker se ne more, ako bi Bog tudi dobro vinsko letino dal, nikakor toliko vina pridelati, kolikor se ga je nekdanj, kajti dobro obdelanih vinogradov, sploh rečeno, dobro obdelanih trt, najde se v vipavski dolini uže presneto malo, v primeri k nekdanjimi, ne polovice, ampak tudi tretjine ne več; — tretjič pa zato ne, ker je dandanes veliko težavneje, ali — da kar naravnost rečem — popolnem nemogoče pridelanega vina tako lahko in tako dobro prodajati, kakor se je prodalo nekdanj.

K prvemu vzroku mi ni nič kaj dodati, kajti dobra letina odvisna je od vse drugačnih okoliščin, kakor pa od edine kmetovalčeve marljivosti. K drugemu dodati pa moram pojasnilo ali dokaz, in ravno tako k tretjemu. Da se v vipavski dolini še tretjine dobro delanih trt ne najde memo nekdanj, temu ni nikakor to vzrok, da bi znabiti Vipavci leni, ne marljivi postali bili; to ne, Vipavci so pridni, marljivi in delavni kakor